

Ból ośrodkowy

Central pain

Teofan M. Domżał

Klinika Neurologiczna, Wojskowy Instytut Medyczny, Warszawa

Abstract: Central pain is caused by a damage or dysfunction of the central nervous system. Such pain accompanies cerebral stroke, brain tumors, epilepsy as aura, injuries to the spinal cord, multiple sclerosis. Unlike neuropathic pain, which is associated with the first neuron, central pain originates from higher sensory neurons, and should not be linked to neuropathic pain related to a term "neuropathy". The characteristic features of central pain are that: it spreads over large body areas, e.g. a half of the body or an extremity, it is aggravated by external stimuli, it is accompanied by symptoms of the central nervous system damage, usually sensory disturbances, the damage is confirmed by auxiliary examinations and is not connected with motor disturbances. Psychogenic pain can also be considered to be a type of central pain. The treatment is difficult and requires good understanding of clinical features and origin of pain.

Key words: Central pain, Post-stroke pain, Pain in epilepsy, Pain in multiple sclerosis, Neuropathic pain

Streszczenie: Ból ośrodkowy jest spowodowany uszkodzeniem lub zaburzeniem funkcji ośrodkowego układu nerwowego. Ból taki występuje po udarze mózgowym, w guzach mózgu, w padaczce jako aura, po urazach rdzenia kręgowego, w stwardnieniu rozsianym. W odróżnieniu od bólu neuropatycznego dotyczącego pierwszego neuronu, ból ośrodkowy pochodzi z wyższych neuronów czuciowych i nie powinien być łączony z bólem neuropatycznym związanym z pojęciem neuropatii. Ból ten cechuje się tym, że obejmuje duże obszary np. połowę ciała, lub kończynę, nasila się pod wpływem zewnętrznych bodźców, obecne są objawy uszkodzenia ośrodkowego układu nerwowego najczęściej w postaci zaburzeń czucia, uszkodzenie jest potwierdzone w badaniach pomocniczych i nie ma związku z zaburzeniami ruchowymi. Ból psychogeny może być także uważany za rodzaj bólu ośrodkowego. Leczenie jest trudne i wymaga dobrej znajomości klinicznych cech oraz pochodzenia bólu.

Słowa kluczowe: Ból ośrodkowy; Ból poudarowy; Ból w padaczce, Ból w stwardnieniu rozsianym, Ból neuropatyczny